

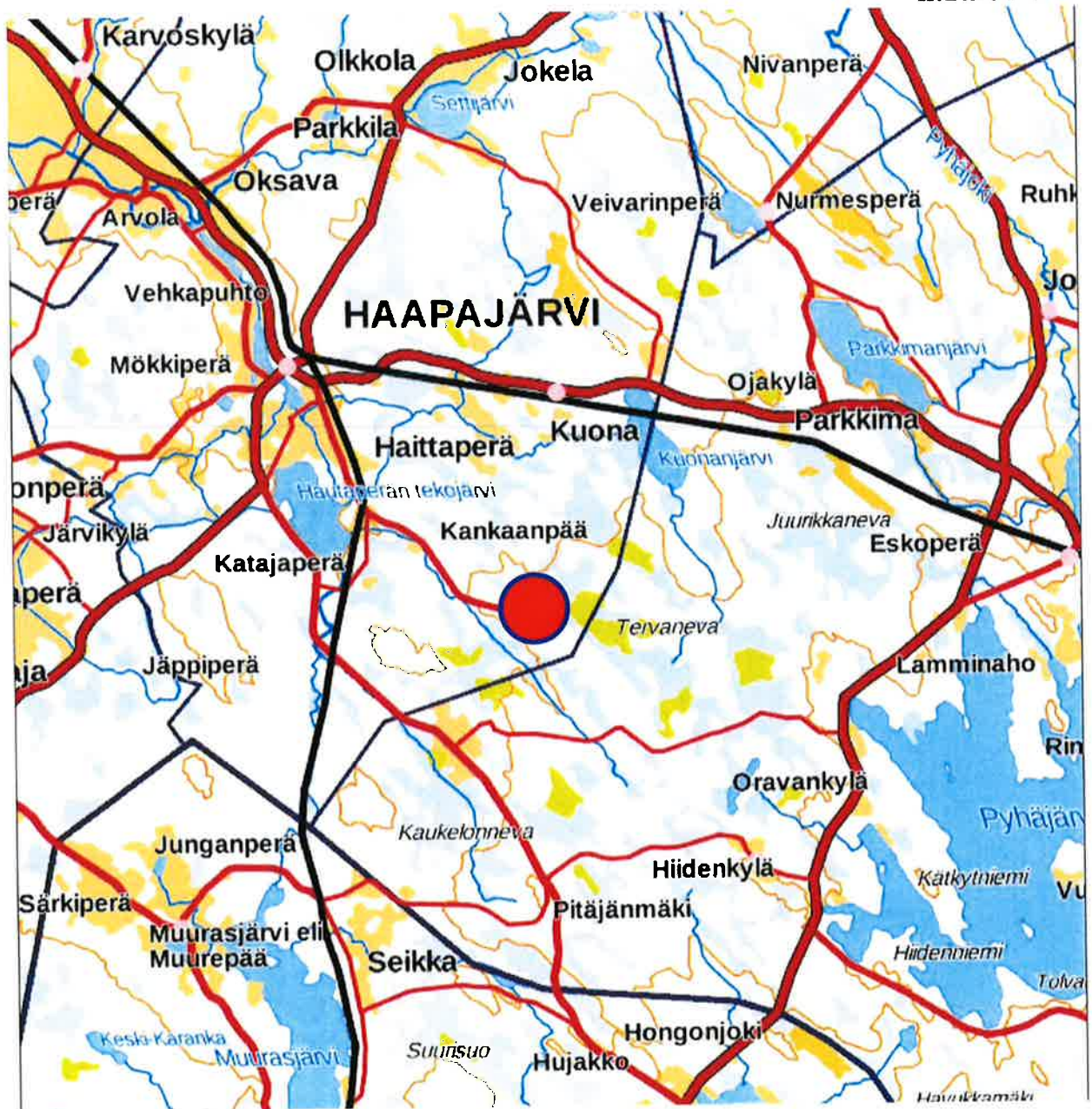
9.12.2021

LUJABETONI OY

MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMA

**HAAPAJÄRVI, PITKÄKANGAS / VENLANKANGAS
TILA HAAPAJÄRVEN VALTIONMAA 69-893-10-1**

n.1:200 000

1. HANKETIEDOT

Lujabetoni Oy hakee maa-aineslupaa hiekan ja soran otolle tilalta Haapajärven valtionmaa 69-893-10-1 Haapajärven Pitkäkankaalla. Tila on metsähallituksen omistuksessa. Alue on Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa merkitty EO-alueeksi, eli maa-ainesten ottoalueeksi. Tilalle on myönnetty 27.8.2020 maa-aineslupa Metsähallitus Kiinteistökehitys Oy:lle määrälle 250 000 m³. Ottoa on aloitettu vasta kuorimalla pintamaita. Metsähallituksen hakemusasiakirjoissa on esitetty otolle vaihe 2, jossa aluetta syvennetään sekä laajennetaan.

Lujabetoni Oy on sopinut Metsähallituksen kanssa uuden lupahakemuksen tekemisestä vaiheille 1 ja 2, sekä ympäristöluvan hakemisesta soran murskaukselle. Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi määrälle 600 000 m³.

Hanke on hakijalle sekä maanomistajalle erittäin tärkeä, sillä heidän aiemman vastaavan toiminta-alueensa maa-ainesten otto ja soran murskaus viereisellä tilalla on keskeytetty puolustusvoimien käyttötarpeiden vuoksi. Kyseisen ottoalueen maa-aines- ja ympäristölupa olivat myös Metsähallituksen omistuksessa, toimijana oli Lujabetoni Oy ja lupa-aikaa sekä ottamatonta maa-ainesta oli vielä runsaasti jäljellä. Lupa oli myönnetty määrälle 600 000 m³ vuonna 2020, eli olisi ollut voimassa vuoteen 2030 saakka. Tämän hakemuksen mukaisella, laajennettavalla toiminnalla korvataan em. keskeytetty toiminta, joten alueellisesti maa-ainesten otto ja murskaustoiminnot tulevat säilymään määriltään nykyisellään.

2. ALUEEN NYKYTILA, MAANKÄYTTÖ JA MAAPERÄN LAATU

Suunniteltu ottoalue on metsätalouskäytössä. Ottoalue sijaitsee harjuaalueella, otettava materiaali on hiekkaa ja soraa. Ottoalue rajautuu kaakko-luode-suuntaisen harjun korkeimman osan molemmille puolille. Suunnitelmakartalla on käytetty maanmittauslaitoksen karttapalvelun / paikakatietokannan korkeuskäyriä. Ottotaso on esitetty N60-järjestelmässä, koska alueella tehtyjen pohjavesihavaintojen tiedot on esitetty tässä korkeusjärjestelmässä.

Lähin asutus sijaitsee noin yhden kilometrin etäisyydellä alueen lounaispuolella. Länsipuolisella tilalla on maa-ainesten ottoalueita. Lähialueella on useita puolustusvoimien varikkoalueita.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa ottoalue on merkitty pohjavesialueeksi, EO-alueeksi eli maa-ainesten ottoalueeksi. Ote maakuntakaavakartasta on hakemuksen liitteenä.

Länsipuoliseen tilaan Pitkäkangas 69-401-351-1 jätetään 10 metrin suojavyöhyke. Muut lähimmät naapuritilat jäävät lähimmillään noin 70 metrin etäisyydelle ottoalueesta, minkä vuoksi niitä ei ole listattu liitteenä olevien maanomistajien yhteystietoihin.

3. POHJA- JA PINTAVESIOLOSUHTEET

Suunniteltu ottoalue sijaitsee vedenhankintakäyttöön tärkeällä pohjavesialueella Pitkäkangas 1106903, pohjaveden muodostumisalueella. Koska ottokohde sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, jätetään ylimmän havaitun luonnontilaisen pohjavesipinnan yläpuolelle vähintään neljän (4) metrin paksuinen suojakerros. Suunniteltu ottotaso on +165,0(N60). Pohjavesipinta on noin 140 metriä alueen eteläpuolella sijaitsevassa havaintoputkessa 23 (liitekartat 550 ja 551) suoje-

lusuunnitelman kartoille 550 ja 551 merkitty tasolle +159,9(N60). Vesikolmio Oy:ltä saadun vuosien 1997 – 2021 havaintotaulukon mukaan vesipinta on vaihdellut tasolla +159,2 - +160,5(N60). Tämän perusteella ottoalueen pohjavesipinnaksi on arvioitu noin +160,0(N60), joten suojakerrosta jää noin viisi (5) metriä. Ottoalueelle tai sen välittömään läheisyyteen asennetaan uusi havaintoputki, alustava paikka on esitetty asemapiirroksessa.

Harjualue on rajattu noin 200 metrin päässä ottoalueesta kaakkoon pohjavesialueeksi Kuivikko 1106951, jolla on vedenottamo noin yhden kilometrin etäisyydellä. Muut vedenottamot ovat huomattavasti kauempana. Harjujakson pohjaveden päävirtaussuunta suuntautuu pohjavesialuekartan mukaan ottoalueelta luoteeseen päin, eli poispäin Kuivikon vedenottamosta. Noin 400 metriä ottoalueen luoteis- / länsipuolella sijaitsevan havaintoputken vesipinta on vaihdellut noin tasolla +156,1- +157,1(N60), eli 3-4 metriä eteläpuolisen havaintoputken vesipintaa alempana.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne on pyytänyt nykyisen, Metsähallitus kiinteistökehitykselle myönnetyn maa-ainesluvan käsittelyvaiheessa lisätietoja alueen pohjaveden havaintoputkista sekä arvioimaan ottoalueen vaikutusta vedenottoon siinä tilanteessa, että Kuivikon vedenottamolta otetaan vettä nykyistä enemmän ja lähemmäs 2300 m³/d (nykyinen otto n. 600 m³/d). Näihin annettu, 9.3.2020 päivätty vastine liitteineen on hakemuksen liitteenä. Vastineessa oton vaikutukset vedenottamon veden määrään ja laatuun arvioitu hyvin vähäisiksi. Tämän hakemuksen mukainen otto ei laajenna oton ajaksi poistettavaa ja vaihteittain maisemoitavaa aluetta merkittävästi, ja suojakerros pohjaveteen on edelleen riittävä, joten vaikutukset tulevat olemaan edelleen vähäisiä.

Maasto viettää pääosin ottoalueelta poispäin ja maa-aines on hyvin vettä johtavaa, joten ottoalueelle ei kerry pohjavesilammikoita. Mikäli alueella säilytetään polttoaineita, käytetään kaksoisvaipallisia säiliöitä ja tankkausalueen pohja suojataan muovikalvolla.

Ottoalueen lounaiskulmaan asennetaan uusi havaintoputki, josta on mahdollista tarvittaessa pohjavesipinnan seurannan lisäksi myös ottaa vesinäytteitä, eli materiaalina esim. HDPE-muovi. Sijainti mahdollistaa myös murskauslaitoksen vaikutusten seurannan, koska se tulee sijaitsemaan murskausasemasta pohjaveden virtaussuunnassa alaspäin. Ohjeellinen paikka on merkitty asemapiirroksen / suunnitelmakarttaan.

4. OTTOTOIMINTA

Ottoalueen raja- ja tuleva tilanne on esitetty suunnitelmapiirroksina ja poikkileikkauksina (9071.1 - .4). Haettavan ottovaiheen koko on noin 7,93 ha ja haettava ottomäärä 600 000 m³. Ottotaso on +165,0(N60), joten pohjavesipintaan jää noin 5 metriä suojakerrosta.

Luiskaukset suoritetaan ottoalueen päädyissä sekä pohjoisreunalla kaltevuudella 1:3. Eteläreunalla otto ulotetaan haettavalle ottotasolle, joten sinne ei jää luiskauksia. Länsipuolinen tila 69-893-10-1 on nykyisin Metsähallituksen omistuksessa, mutta siihen jätetään nykyisen luvan mukainen 10 metrin suojaetäisyys mahdollisten, tulevien omistusmuutosten varalta.

Kulkuyhteys rakennetaan alueen kaakkoispuoliselta tieltä. Ohjeellinen liittymän paikka on esitetty suunnitelmakartalla, mutta lopullinen paikka määräytyy maastollisten olosuhteiden mukaan edullisimmalle paikalle. Pohjoisreunan tieyhteys on jätetty nykyiselleen. Suunniteltu ottoalue on lähimmillään noin 10 metrin päässä em. tiestä.

Hakija on suorittanut soran murskausta viereisellä tilalla, eikä toiminnasta ole aiheutunut haitallisia ympäristövaikutuksia. Toimintaa jatketaan vastaavalla tavalla ja vastaavilla määrillä tämän hakemuksen mukaisella alueella.

Otto aloitetaan etelä- / länsiosasta ja edetään itään maisemointikartan periaatealueiden mukaisesti. Siirrettävä murskauslaitos sijoitetaan alkuvaiheessa lähelle tulotietä, ohjeellinen paikka on esitetty asemapiirroksessa. Myös varastokasat ja muut tukitoiminnot sijoittuvat aluksi alueen lounaisosaan. Oton edetessä ja aluetta maisemoitaessa em. toiminnot siirtyvät vaiheittain itään päin. Tämän vuoksi niiden tarkkoja paikkoja ei voida esittää asemapiirroksessa.

Ottoalue suojataan pintamaavalleilla. Jyrkillä osilla käytetään lisäsuojauksena lippusiimaa. Tulotien varteen asennetaan varoitusmerkkejä toiminnasta.

5. YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Otto kohdistuu kaavallisesti EO-alueelle, joten suunnitellun oton ei katsota aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Puusto estää ottoalueen näkymisen eteläpuoliselle, Haapajärveltä 4-tielle johtavalle tielle. Ottoalue ei myöskään näy asutukselle. Koska alue on maakuntakaavassa osoitettu maa-aineksen ottoon, ei sen katsota myöskään aiheuttavan haittaa kaakkoispuolella Karsikon pohjavesialueen rajasta alkavalle harjijensuojelualueelle SACFI1002001 Tervaneva-Sivakkaneva-Pitkäkangas.

Ottotasot on suunniteltu siten, että suojakerros pohjavesipinnan yläpuolella jää riittävän suureksi ja olemassa olevien pohjavesivarojen säilyminen nykyisellä tasolla ja nykyisessä tilassa voidaan turvata myös tulevaisuudessa. Otolla ei ole vaikutusta Kuivikon vedenottamon veden laatuun tai määrään, mistä on esitetty tarkemmat perustelut liitteenä olevassa vastineessa. Kaakkoispuolella, noin 800 metrin päässä sijaitsee Kuivikon lähde. Vesikolmio Oy:n suorittaman tarkkailun v.2015 - 2021 perusteella lähteen vesipinta on ollut käytännössä koko ajan samalla tasolla, tulokset liitteenä. Lähteeltä on Vesikolmiolta saadun tiedon perusteella vedetty putki noin 1,0 km päässä ottoalueesta sijaitsevalle asutukselle, jossa siis käytettäneen lähteen vettä talousvetenä. Pohjaveden virtaus ei suuntaudu ottoalueelta lähteelle, eikä em. asutukselle päin, eikä vaaranna lähteen tai talousveden laatua.

Alueella säilytettävät polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä, joissa on ylitäytönestimet ja laponestoventtiilit. Tankkaus- ja koneiden säilytysalue suojataan muovikalvolla nestettä läpäisemättömäksi. Mikäli ottotoiminnan yhteydessä havaitaan öljy- tai kemikaalivuotoja, puhdistustoimiin ryhdytään välittömästi ja asiasta ilmoitetaan palo- ja pelastusviranomaisille sekä valvontaviranomaisille. Alueelle varataan asianmukaiset torjuntavarusteet, imeytysturvetta tai vastaavaa.

Alueella ei ole tavattu erityisiä, suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja, joiden elinympäristö tulisi säilyttää.

6. MAISEMOINTI

Maisemointi ja jälkihoitotyöt suoritetaan ympäristöministeriön ohjeistuksen (maa-ainesten ottaminen, opas aineiden kestäväseen käyttöön, 2020:24) mukaisesti.

Oton edetessä aluetta siistitään levittämällä varastoidut pintamaat ottoalueelle ja luiskaamalla montun reunat esitettyihin kaltevuuksiin, eli 1:3 tai loivemmiksi. Ottoalueen pohja muotoillaan vaihtelevaksi. Ottoalueiden reunat muotoillaan ympäristöön sopivalla tavalla niiden korkeusvaihteluita myötäillen.

Maisemointia ja metsitystä tehdään maisemointisuunnitelman mukaisesti vaiheittain oton edetessä. Metsittämisen onnistumisen varmistamiseksi tuodaan ottoalueelle tarvittaessa myös alueen ulkopuolelta puhtaita pinta- ja kaivumaita, joista muodostetaan kasvukerrosta. Muualta tuotavat pintamaat hyväksytetään lupaviranomaisilla.

Oulussa 9.12.2021
GEOPUDAS OY

PIIRUSTUKSET JA LIITTEET:

Sijaintikartta suunnitelman kansilehdellä n.1:200 000
Sijaintikartta 9071.1; Geopudas Oy n.1:60 000 / 1:7500
Suunnitelmakartta 9071.2; Geopudas Oy 1:2000
Poikkileikkaukset 9071.3; Geopudas Oy
Jälkitilannekartta 9071.4; Geopudas Oy 1:2000
Ote maakuntakaavakartasta
Maanomistajalista osoitetietoineen, 1 s.

Vastine 9.3.2020 Metsähallituksen hakemukseen ja sen liitteet:

- 8948.5 Pitkäkangas pv-havaintoputket V ja 23
- 8948.6a-e. Vesikolmio Oy:n pohjavesitarkkailutuloksia 2013 – 2019 putkesta 23
- 8948.7. Morenia Oy:n pohjavesitarkkailutuloksia 2014 – 2016 putkesta V
- Kuivikon pohjavesialueen suojelusuunnitelman kartta 551 (putken 23 ja ottoalueen sijainti)
- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen julkaisu 27.4.2017, kuvaote

Suojelusuunnitelman kartta 550 (putken 23 ja ottoalueen sijainti)
Vesikolmio Oy:n pohjavesitarkkailutuloksia 1998 – 2021 putkesta 23
Vesikolmio Oy:n pohjavesitarkkailutuloksia 2015 – 2021 Kuivikon lähteestä
Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma
Maanomistajan suostumus / otto-oikeussopimus